

[Начало](#) > ... > [Търсене На Практикуващи Юристи](#) > [Видове Юридически Професии](#) > Latvia

Видове юридически професии

Съдържание,
предоставено от
Латвия

Латвия

Настоящият раздел представя преглед на различните юридически професии в Латвия.

Прокурори

Организация

[Прокуратурата на Република Латвия \(Prokuratūra\)](#) е единна, централизирана институция в рамките на съдебната власт, организирана на три нива. Тя се ръководи от главен прокурор (ģenerālprokurors). Нейната мисия е да преследва нарушенията на закона и да се грижи делата за такива нарушения да бъдат решавани съгласно предвидената в закона процедура. Прокуратурата се състои от следните институционални нива:

1. Главна прокуратура (ģenerālprokuratūra);
2. прокуратури на съдебните райони (tiesu apgabalu prokuratūras);
3. районни/градски прокуратури (rajonu [republikas pilsētu] prokuratūras);
4. специализирани прокуратури (specializētās prokuratūras).

При необходимост главният прокурор може да вземе решение за създаване на специализирана секторна прокуратура, която ще се ползва със същия статут като районна или окръжна прокуратура.

Понастоящем в Латвия има пет специализирани прокуратури:

1. специализирана прокуратура по дела за организирана престъпност и дела в сходни области,
2. специализирана многосекторна прокуратура,
3. автотранспортна прокуратура на град Рига,
4. прокуратура за финансови престъпления и престъпления против стопанството,
5. прокуратура за преследване на престъпления, свързани с трафик на наркотични вещества.

Под надзора на главната прокуратура може да работят и публични служби, които макар и да не осъществяват прокурорски функции, спомагат за извършването на определени дейности в рамките на наказателното производство, които са от тяхната компетентност. Тези служби се създават, реорганизируют и закриват от главния прокурор. Той взема също така решения във връзка с тяхната структура и служители в зависимост от размера на средствата, отпуснати от държавния бюджет. Към момента е създадена само една такава служба, а именно [Службата за борба с изпирването на пари](#).

Прокуратурите са част от съдебната система и като такива са независими от законодателната и изпълнителната власт. Saeima (Парламентът на Латвия), Министерският съвет и президентът могат да сезират прокуратурата с искания за проверка на факти във връзка с допуснати нарушения и съответно могат да получават обяснения от Главната прокуратура, Те обаче нямат право да се намесват в работата на въпросната прокуратура, дори когато се разследват нарушения с голяма национална значимост.

Прокурорите могат да внасят възражения срещу актовете на Министерския съвет или публичните органи, които противоречат на закона. Главният прокурор и ръководителите на отдели в Главната прокуратура могат да присъстват на заседанията на Министерския съвет и да изразяват становищата си

по разглежданите въпроси.

Роля и задължения

Задачите на прокуратурата в досъдебното производство са определени в член 2 от [Закона за прокуратурата](#).

Прокуратурата:

1. осъществява надзор върху оперативната работа на разследващите органи и на други органи;
2. организира, управлява и ръководи досъдебното разследване, дава указания на разследващите органи във връзка с провеждане на наказателни разследвания;
3. образува и ръководи наказателното преследване;
4. защитава правата и законните интереси на гражданите и държавата;
5. в предвидените от закона случаи подава документи за образуване на дело или молби до съда.

В съответствие с член 36, параграф 1 от [Наказателно-процесуалния закон](#) функциите на прокурора в наказателното производство са свързани с осъществяване на надзор върху разследването, разследване, наказателно преследване, подпомагане на наказателно преследване от държавата и други функции.

Наблюдаващ прокурор

Наблюдаващият прокурор осъществява надзор върху разследването по някои наказателни дела и той може:

1. да отменя решенията на органа, ръководещ производството, или на членовете на разследващия екип;
2. да разпорежда на органа, непосредствено висшестоящ по отношение на разследващия орган, да замени органа, ръководещ производството, или да внесе промени в разследващия екип, ако е налице неспазване на дадени указания или са допуснати процесуални нарушения, които застрашават развитието на наказателното производство;
3. да разглежда жалби срещу действията или решенията на службите, ръководещи производството, или членовете на разследващия екип, на органа, непосредствено висшестоящ по отношение на разследващия орган, или на лицата, изпълняващи функции във връзка с производството;
4. да взема решения за образуване на наказателно производство или за прехвърляне на разследването на друг разследващ орган;
5. да извършва лично процесуални действия, като предварително уведомява органа, ръководещ производството.

Орган, ръководещ производството

Наблюдаващият прокурор (или друг прокурор, определен от по-висшестоящия прокурор) може да изпълнява ролята на орган, ръководещ производството (*procesa virzītājs*) В това си качество той води наказателното производство, както и взема решение дали да се започне наказателно преследване или не. В изключителни случаи главният прокурор, Дирекцията по наказателно право към Главна прокуратура или ръководителят на окръжна прокуратура могат да определят прокурор, който да ръководи производството, още от фазата на разследването.

В качеството си на орган, ръководещ производството, прокурорът може:

1. да постигне споразумение с обвиняемите относно наличието на вина;
2. да реши дали да повдигне обвинение и да отнесе делото пред съда;
3. да внесе делото за разглеждане от съда по реда на специално производство;
4. да прекрати наказателното производство, когато са налице законови основания за това.

Органът, ръководещ разследването, може да взема всички процедурни решения и да извършва всички процесуални действия или да възложи тези задачи на член на разследващия екип или на лице, което изпълнява други процесуални задачи.

По-горестоящ прокурор

В съответствие с определената в закона процедура по-горестоящият прокурор извършва проверки на изпълнението на задълженията от страна на прокурора и се произнася по жалби и порицания срещу решенията или действията на наблюдаващия прокурор/органа, ръководещ разследването. По-горестоящият прокурор може например да взема решения по предложения, отправени от наблюдаващия прокурор, за смяна на непосредствено по-горестоящия спрямо разследващия орган или на самия разследващ орган, или по въпроса дали оттеглянето на обвинението е обосновано и законосъобразно.

По-горестоящият прокурор може:

1. да отменя решения на разследващия орган, на член на разследващия екип или на прокурор от по-нисък ранг;
2. да назначава или сменя наблюдаващия прокурор или прокурора/органа, ръководещ производството, ако задачите по надзора или обвинението не са надлежно изпълнени, или да поеме лична отговорност за изпълнението на тези задачи;
3. да създава разследващи екипи, ако обемът на работата застрашава успешното приключване на наказателното производство в разумни срокове;
4. да иска назначаването на друг непосредствено по-горестоящ орган спрямо разследващия орган или да възлага разследването на друг разследващ орган.

Всеки прокурор може да бъде включван в разследващ екип, ако това бъде разпоредено от по-горестоящия прокурор; органът, ръководещ производството, може да възлага на прокурора изпълнението на една или повече задачи във връзка с производството.

Съдии

Организация

Конституционната основа на съдебната власт са членове 82—86 от [Конституцията на Република Латвия](#) (Latvijas konstitūcija), съгласно които правораздаването се осъществява само от съдилищата. Съдиите са независими и се подчиняват единствено на закона. Съдебната власт се регламентира от [Закона за съдебната власт](#). Съгласно латвийското законодателство съдиите са държавни служители.

Органите на публичната власт, обществените и политическите организации, както и юридическите и физическите лица са задължени да зачитат и спазват независимостта на съдилищата и имунитета на съдиите. Никой няма право да иска от съдиите да дават отчет или обяснения за начина, по който е разгледано определено дело, нито да се намесва в правораздаването, независимо от мотивите, които го водят. При изпълнението на функциите си по отношение на правораздаването съдиите се ползват с имунитет. Съдийската длъжност е несъвместима с принадлежност към политическа партия или друга политическа организация.

Роля и задължения

Ролята на съдиите е да правораздават по граждански, административни и наказателни дела в съответствие със закона.

По граждански дела съдиите разглеждат и решават спорове във връзка със защитата на правата и законните интереси на физически и юридически лица (граждански, трудови, семейни и др.).

По наказателни дела съдиите разглеждат обвиненията, повдигнати срещу лицата, и се произнасят по тяхната основателност. Съдията може да оправдае невинните лица или да обяви за виновни лицата, извършили престъпление, като им наложи наказание.

По административни дела съдиите упражняват съдебен контрол за законосъобразност на действията на органите на изпълнителната власт (т.е. контрол върху издадените от тези органи административни актове или върху конкретни техни действия) и разглеждат спорове, произтичащи от публичноправни правоотношения. Съдиите установяват също така конкретните законови права и задължения на

частноправните субекти съгласно публичното право. При дела за административни нарушения съдиите разглеждат и решават дела, свързани с извършването на административни нарушения.

Професионалните задължения на съдиите включват всички задължения на съдиите или съда, предвидени в процесуалния закон.

Юридически бази данни

Съдебната власт разполага със собствен портал — [Портал на латвийските национални съдилища](#), който понастоящем е достъпен само на латвийски език. Той съдържа данни за латвийската съдебна система, списък на съдилищата и съдиите в Латвия, съдебна статистика, кратко описание на процедурите, прилагани при различните съдебни производства, с описание на основните им характеристики и на различията помежду им, както и информацията относно завеждането на дела пред съдебните органи.

От своя страна [порталът за електронни услуги на латвийските съдилища](#) предоставя достъп до анонимизирани съдебни решения, съдебна практика, график на съдебните заседания и друга информация. При въвеждане на номера на делото или призовката в раздела „Tiesvedības gaita“ [етап на производството] можете да получите информация за етапа, на който се намира определено дело, както и за съда и инстанцията, на която се разглежда делото, график на насрочените следващи съдебни заседания, взетите по делото решения, предявените жалби и резултатите от производството.

Докладите за работата на съдилищата се публикуват също така на уебсайта на [Съдебната администрация](#).

Информация за актуалните политически въпроси във връзка със съдебната система се публикува и на уебсайта на [Министерството на правосъдието на Латвия](#). Порталът е достъпен и на английски език.

Информация в електронна форма за Върховния съд и дейността му е достъпна на уебсайта на [Върховния съд](#). Порталът е достъпен и на английски език.

Адвокати (застъпници)

Организация

Адвокатите (застъпниците) са независими практикуващи юристи, които предоставят правна помощ, защитават и представляват законните интереси на лица в съда и в досъдебните разследвания, предоставят правна консултация, съставят правни документи и изпълняват други правни задачи.

Адвокатите (застъпниците) са членове на съдебната система, които водят дела във всеки съд или орган за досъдебно разследване в Република Латвия, след като са избрани и ангажирани от страните по спора, ответниците и други заинтересовани страни (клиенти), както и — в предвидените в закона случаи — от името на главния съдия на съда, ръководителя на орган за досъдебно разследване или Латвийския адвокатски съвет. Адвокатите (застъпниците) предоставят и други видове правна помощ в съответствие с предвидената в закона процедура <http://www.likumi.lv/doc.php?id=59283>.

Адвокатската професия може да се упражнява в Латвия от следните лица:

1. латвийски граждани;
2. граждани на държави — членки на ЕС, които притежават квалификация да практикуват като адвокати/застъпници във всяка държава членка („адвокати от държави — членки на ЕС“);
3. Чужди граждани (различни от адвокати от държави — членки на ЕС), които могат да практикуват в Латвия в съответствие с международни споразумения за правна помощ, които са обвързващи за Латвия.

Всички заклетни адвокати, практикуващи в Латвия, упражняват професията свободно и са членове на Латвийската адвокатска колегия (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*), която е независимо професионално сдружение на заклетни адвокати. Органите на Латвийската адвокатска колегия са: общото събрание на адвокатската колегия, Латвийският адвокатски съвет, контролната комисия и дисциплинарната

комисия.

Юридически бази данни

Информацията относно дейността на Латвийската адвокатска колегия и Латвийския адвокатски съвет относно законовите и подзаконовите нормативни актове, адвокатите (застъпниците) и съдилищата, в които те практикуват (с данни за контакт), заедно с информацията по други въпроси, свързани с латвийските юридически професии, може да бъде намерена на уебсайта [Латвийския адвокатски съвет](#).

Нотариуси

Организация

Нотариалната дейност е възложена на заклетите нотариуси като осъществяването ѝ е под контрола на съдебните органи и е подчинено на процедурите, предвидени в [Закона за нотариусите](#). Заклетите нотариуси в Латвия са членове на съдебната система, чийто район на действие е този на окръжните съдилища, и изпълняват определени по закон задължения. При изпълнението на своите задължения, заклетите нотариуси са приравнени на държавни служители. При упражняването на своята професия заклетите нотариуси се ползват с финансова автономия, като техните възнаграждения се определят от [Министерския съвет](#).

Съгласно [Закона за нотариусите](#) заклетите нотариуси имат право:

1. да съставят нотариални актове;
2. да съставят нотариални удостоверения;
3. да съхраняват пари, ценни книжа и документи;
4. да приемат предмети, за които е установено задължение за пазене;
5. да изпълняват действия, свързани с наследяване;
6. да изготвят проекти за делба на имущество в предвидените от закона случаи;
7. да се занимават с бракоразводни производства (при условие, че и двамата съпрузи са дали писмено съгласие за това и няма спор по въпроса);
8. да извършват други действия, предвидени от закона.

Съгласно [Закона за нотариусите](#) заклетите нотариуси могат също така:

1. да следят за консолидирането на правата и обезпечаването на правата в имотните регистри, както и вписването на правата, обезпечаването на правата и други данни в Държавния имотен регистър и в регистрите, водени от Регистъра на предприятията;
2. да получават от държавни, общински и частни институции, както и от длъжностни лица и частни лица пълномощията, удостоверенията и другите документи, необходими за сключването или удостоверяването на актове, които трябва да бъдат нотариално заверени и сертифицирани;
3. да изготвят проекти на актове, договори и други документи, свързани с дейността на заклетия нотариус, и да изготвят копия и преводи;
4. да предоставят друга правна помощ;
5. да провеждат медиация като сертифицирани медиатори в съответствие с разпоредбите и процедурите, определени в [Закона за медиацията](#).

Всички заклетите нотариуси в Латвия са обединени в Нотариалната камара на Латвия (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*), която е независим орган на заклетите нотариуси. [Съветът на заклетите нотариуси на Латвия](#) (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*) е представителен и надзорен орган на заклетите нотариуси и управителен и изпълнителен орган на Нотариалната камара на Латвия. Неговите функции са определени в [член 230 от Закона за нотариусите](#).

Юридически бази данни

Информацията за дейността на заклетите нотариуси, техния брой, мястото, където упражняват дейността си, както и по други въпроси, свързани с нотариалната система в Латвия, може да бъде намерена на официалния уебсайт на [Нотариусите в Латвия](#).

Заклети съдебни изпълнители

Организация

Заклетите съдебни изпълнители (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) са членове на съдебната система. Районът им на действие е този на окръжните съдилища, изпълняват решенията на съдебни и други органи и извършват други дейности, предвидени в закона.

Заклетите съдебни изпълнители упражняват свободна професия, но при изпълнение на функциите си са приравнени на длъжностни лица. При изпълнението на своите задължения заклетите съдебни изпълнители са независими и се подчиняват само на закона. Указанията и разпореденията, издадени от заклетите съдебни изпълнители при изпълнение на съдебно решение или на друго основание, са задължителни на територията на страната.

Заклетите съдебни изпълнители изпълняват задълженията си в района на териториална компетентност на окръжния съд, към който са прикрепени. Техният брой, длъжности, териториална компетентност и райони на действие се определят от Министерския съвет.

При изпълнение на своите задължения заклетите съдебни изпълнители прилагат [Гражданския процесуален кодекс](#) и други нормативни актове, като действат съгласно методологията, одобрена от Съвета на заклетите съдебни изпълнители в Латвия (който е представителният и надзорен орган на заклетите съдебни изпълнители в Латвия), и съгласно препоръките, произтичащи от съдебната практика.

Юридически бази данни

Информация за местоположението на канторите на заклетите съдебни изпълнители, законодателството относно упражняването на професията, както и за дейността на Съвета на заклетите съдебни изпълнители в Латвия може да бъде намерена на [уебсайта на Съвета на заклетите съдебни изпълнители в Латвия](#). Понастоящем порталът е достъпен само на латвийски език.

Организации, предоставящи *безплатни* правни услуги

Латвия не поддържа списък на такива организации.

Връзки

[Прокуратура](#)

[Служба за борба с изпирането на пари](#)

[Портал на латвийските национални съдилища](#)

[Съдебна администрация](#)

[Латвийски адвокатски съвет](#)

[Латвийски нотариуси](#)

[Уебсайт на Съвета на заклетите съдебни изпълнители в Латвия](#)

[Министерство на правосъдието на Република Латвия](#)

■ Последна актуализация: 27/05/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е

отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.